

Wprowadzenie: Płomień, który mówi więcej niż ogień

W majestatycznym pięknie liturgii katolickiej istnieją znaki, które – nawet w ciszy – głoszą prawdy wieczne. Jednym z nich jest **Paschał** – ta wielka biała świeca, która w Noc Zmartwychwstania rozdziera ciemność, tak jak Chrystus rozrywa kajdany śmierci. Ale podczas uroczystości Zesłania Ducha Świętego – albo, według niektórych tradycji, na zakończenie okresu wielkanocnego – światło to zostaje zgaszone. I nie chodzi tu o prosty gest rytualny. **Co oznacza zgaszenie Paschału? Co Kościół chce nam przez to przekazać? I jak ten głęboko symboliczny akt może pomóc nam w codziennym życiu?**

Ten artykuł to zaproszenie do głębokiego spojrzenia na tę chwilę – aby wraz z Paschałem nie zgasła również nadzieja, wiara i misja, jaką Chrystus powierzył każdemu z nas. Bo **gdy Paschał gaśnie, coś się kończy... ale jeszcze więcej się zaczyna.**

1. Paschał: Światło zapalone w nocy Zmartwychwstania

Pochodzenie i historia

Paschał ma swoje korzenie w najstarszych tradycjach Kościoła. Już w pierwszych wiekach chrześcijanie zapalali w noc Wielkanocną wielką świecę, by ogłosić, że **Chrystus jest światłością świata** (por. J 8,12). Światło to było uroczyście błogosławione, a od niego zapalano inne świece – znak, że każdy chrześcijanin otrzymuje swoje światło od Chrystusa.

W dzisiejszej liturgii ten obrzęd zachował wielką uroczystość: w ciemnym kościele kapłan zapala Paschał od nowego ognia i trzykrotnie ogłasza: „**Lumen Christi**” (Światło Chrystusa), na co wierni odpowiadają: „**Deo gratias**” (Bogu dzięki).

Paschał ozdobiony jest krzyżem, literami Alfa i Omega oraz bieżącym rokiem – to widzialny znak, że Chrystus jest Panem czasu i historii.

2. Teologia Paschału: Chrystus, który płonie, nie spalając

Żywe światło Zmartwychwstania

Paschał **to nie jest po prostu duża świeca**: to **widzialny symbol Zmartwychwstałego Chrystusa**. Jego płomień oznacza **zwycięstwo życia nad śmiercią**, a jego obecność w ciągu pięćdziesięciu dni wielkanocnych przypomina nam, że jesteśmy powołani, by żyć jako dzieci światłości.

„Niegdyś bowiem byliście ciemnością, lecz teraz jesteście światłością w Panu. Postępujcie więc jak dzieci światłości.”
— List do Efezjan 5,8

W tym czasie Paschał płonie podczas każdej Mszy świętej, widoczny przy prezbiterium – majestatyczny, milczący. W jego obecności sprawuje się chrzty, bierzmowania, pogrzeby – znak, że życie wieczne już się zaczęło dla tych, którzy są odkupieni w Chrystusie.

Ogień paschalny i ogień misyjny

Ogień zapalany podczas Wigilii Paschalnej nie jest dekoracyjny. To ogień nowy, pobłogosławiony, **ogień odnowienia, oczyszczenia, zmartwychwstania**. Nie bez powodu pierwsi chrześcijanie porównywali Chrystusa do **krzewu gorejącego** (por. Wj 3,2): ogień, który płonie, lecz nie spala – obecność Boża, która przemienia, a nie niszczy.

3. Dlaczego Paschał gaśnie?

Koniec etapu, początek misji

Paschał gaśnie na zakończenie okresu wielkanocnego, czyli po pięćdziesięciu dniach od Niedzieli Zmartwychwstania. W wielu kościołach dzieje się to podczas uroczystości **Zesłania Ducha Świętego**.

Dlaczego gaśnie? Ponieważ **Chrystus wstąpił do nieba**, a teraz **Jego światło żyje w nas przez łaskę Ducha Świętego**. Świeca gaśnie, ale **my mamy zapalić nasz wewnętrzny płomień**, by kontynuować dzieło Zmartwychwstałego w świecie.

„Wy jesteście światłem świata. Nie może się ukryć miasto położone na górze.”

— Ewangelia wg św. Mateusza 5,14

To jakby Kościół mówił nam: **Chrystus zmartwychwstał, ale teraz to ty masz nieść Jego światło**. Paschał gaśnie – ale twoja dusza ma nadal płonąć.

4. Przewodnik teologiczno-duszpasterski: Jak żyć symbolem Paschału

A. Codzienne przeżywanie Paschy

Nie przeżywaj Zmartwychwstania jako wydarzenia z przeszłości. Wielkanoc to nie tylko święto – to **styl życia**. Wobec gasnącego Paschału zadaj sobie pytania:

- Gdzie dziś potrzebuję światła w moim życiu?
- Czy jestem źródłem nadziei dla innych?
- Czy pozwalam, by ciemność świata gasiła moją wiarę?

Zmartwychwstanie to wewnętrzne wyjście z niewoli. Chrystus powstaje również w twojej osobistej historii.

B. Przyjąć misję Ducha Świętego

Paschał gaśnie, bo **Duch Święty rozpala Kościół**. Wniebowstąpienie i Zesłanie Ducha posyłają nas na świat – nie dla wygody, ale **by być świadkami**.

- Módl się codziennie rano do Ducha Świętego: „Przyjdź, oświeć mój dzień”.
- Pozwól, by Słowo Boże było twoją lampą (por. Ps 119,105).
- Bądź żywą świecą: cierpliwy, gorliwy, miłosierny.

C. Być światłem na co dzień

Świat dzisiaj potrzebuje światła bardziej niż kiedykolwiek. Nie teorii, nie pustych słów.

Potrzebuję ludzi, którzy świecą – wiarygodnych, autentycznych. Być światłem to nie znaczy świecić dla siebie, ale **prowadzić innych do Chrystusa**.

- W rodzinie: Czy jesteś źródłem jedności czy podziału?
- W pracy: Czy jesteś przykładem sprawiedliwości i służby?
- W mediach społecznościowych: Czy szerzysz ciemność czy Ewangelię?

5. Przesłanie na czasy ciemności

W świecie dotkniętym wojnami, podziałami, nihilizmem i duchową pustką, gasnący Paschał wydaje się gorzką metaforą: Czy Chrystus nas opuścił? Czy jesteśmy sami?

A jednak: **chrześcijanie nie żyją pustymi symbolami, lecz wiecznymi rzeczywistościami**. Paschał gaśnie – tak. Ale nie dlatego, że światło zniknęło, lecz **dlatego, że teraz ma żyć w tobie**.

„Już nie nazywam was sługami... lecz nazwałem was przyjaciółmi.”
— Ewangelia wg św. Jana 15,15

Chrystus ci ufa. Jak Marii Magdalenie, Piotrowi, Pawłowi – **teraz ty jesteś żywą świecą w ciemnościach XXI wieku**.

6. Praktyczne zastosowania: Jak przeżyć zgaśnięcie Paschału

✦ **Zrób duchowy bilans Wielkanocy**

Zadaj sobie pytania:

- Jakie owoce przyniosła mi ta Pascha?
- Gdzie doświadczyłem „przejścia” Pana?
- Co jeszcze muszę zostawić, nawrócić, odnowić?

Uczyń to na modlitwie – może przed Najświętszym Sakramentem. Tam Chrystus mówi: „Moje światło jest w tobie”.

✦ Odnów przyrzeczenia chrzcielne

W Noc Paschalną odnawiamy przyrzeczenia chrzcielne. Pod koniec okresu wielkanocnego warto je ponownie przemyśleć:

- Wyrzeczenie się zła,
- Wyznanie wiary katolickiej,
- Życie według Ewangelii.

Możesz je spisać i trzymać w widocznym miejscu.

✦ Stań się Paschałem dla innych

Poprzez konkretne gesty:

- Odwiedź chorego,
- Wysłuchaj bez oceniania,
- Pomóż osobie w potrzebie,
- Pomódl się z kimś.

Pamiętaj: Jedna świeca może zapalić wiele innych, nie gasnąc.

Zakończenie: Paschał gaśnie – ale ty jesteś wezwany, by płonąć

Gdy gaśnie Paschał, Wielkanoc się nie kończy... **ona zaczyna się rozprzestrzeniać.** Widzialny płomień gaśnie, by tysiące niewidzialnych mogły się zapalić. Chrystus nie jest już obecny fizycznie, ale **żyje w nas** – i przez nas w świecie.

Co roku ten liturgiczny gest pyta cię: **Czy jesteś gotów być światłem?** Czy jesteś gotów trochę się spalić, ogrzać, oświecić, dać się zużyć, by świecić?

Paschał gaśnie... ale ty możesz płonąć.
Nie z próżności, lecz z miłości.

Nie z pychy, lecz aby inni – przez ciebie – odnaleźli Boga.

„A światłość w ciemności świeci i ciemność jej nie ogarnęła.”

— *Ewangelia wg św. Jana 1,5*

Czy pozwolisz, by to światło w tobie nadal płonęło?

Bo **nawet jeśli Paschał gaśnie... Pascha nigdy nie kończy się w sercu tego, kto wierzy.**